

**נהנים
ביחד עם
בית
מוריה**

חודש טבת

שלום ילדים יקרים!

ב"ה זכינו להיכנס לחודש חדש- חודש טבת.

ישנם מספר פירושים למשמעות השם "טבת" : שני הפירושים

שנביא כעת מסבירים את השם טבת הקרוב לשורש טוב.

אלא שפירוש אחד דורש מלשון טוב כפשוטו והפירוש השני ... לא

כ"כ

פירוש ראשון: חז"ל מספרים שמכיוון שהאדם הראשון ראה שהיום

הולך ומתקצר (בתקופת החורף הימים מתקצרים והלילות

מתארכים) הוא חשב שבגלל שהעולם חוזר להיות תוהו ובוהו ולכן

הוא החל להתפלל ולצום במשך שמונה ימים עד תקופת טבת בה

ראה שהיום הולך ומתארך, והבין שזהו מנהגו של העולם (שיש

תקופות שהימים קצרים, כמו בחודש כסליו שבו חל היום הקצר

ביותר בשנה) ולכן עשה 8 ימים טובים ועל כן קרא לחודש טבת

(טוב)

פירוש שני: יש אומרים שהשם "טבת" הוא בלשון סגי נהור

(משמעות הפוכה מהשם) כי המילה "טבת" מזכירה את המילה

"טוב" אך לעומת זאת בחודש טבת היו צרות לעם ישראל, והכוונה

ל: 'י בחודש, שביום זה התחיל המצור על ירושלים (שבסופה נחרב

בית המקדש) ולכן קבעו ביום זה את צום 'י בטבת.

חשוב לזכור! כי למרות הצרות שקרו בחודש טבת קרו גם דברים טובים כך למשל לפי המסורת משה ועם ישראל ניצחו את המלחמה נגד סיחון מלך האמורי ועוג מלך הבשן ואף ירשו את ארצם. בנוסף לכך בחודש טבת נלקחה אסתר לבית המלך אחשוורוש - תחילתו של מהלך שהתחיל את נס פורים. בעזרת ה' שחודש זה יבוא עלינו לטובה ולברכה!

הידעת?!

הידעת שחודש טבת נזכר פעם אחת ויחידה בכל התנ"ך? והיכן במגילת אסתר?
כשאסתר שנלקחה לבית אחשוורוש:
"בחודש העשירי הוא חודש טבת בשנת שבע למלכותו" (מגילת אסתר ב, יב-טז) אז איך הוא כן נקרא בתורה? _____

הבוטח ב-ה' חסד יסובבהו

בפרשתנו, פרשת "ויגש" מתואר את התאחדותם של יוסף ואחיו במצרים לאחר שבפרשיות הקודמות, פרשת "וישב" ופרשת "מקץ" מסופר על בניו של יעקב ובין היתר על הקשיים והתלאות שעבר יוסף: החל מזריקתו לבור, מכירתו לישמעאלים ולמדוינים, להגעתו למצרים (שזוהי ארץ שהוא לא מכיר, ללא משפחתו) עד זריקתו לכלא.

למרות כל הקשיים שעבר יוסף הוא המשיך להאמין שהקב"ה איתו והמשיך ללכת בדרכו של ה' ואף שהיה לבדו בדרך זו- שם שמיים היה שגור בפיו.

ובאמת ניתן לראות כי אומנם כל הדברים שקרו ליוסף היו נראים כרעים אך לבסוף התברר שאם הם לא היו מתרחשים יוסף לא היה מגיע לגדולתו: אנו רואים שאת המסר הזה מנסה יוסף להפיץ בסביבתו, לאחר התוודעותו לאחיו חוששים האחים מה יהיה עכשיו?! אם אבא יעקב יחקור עכשיו ויגלה שבעצם הם בעצמם מכרו את יוסף עלול אבא לכעוס מאוד ואולי אף לקלל אותם במקום לברכם. וגם יוסף אולי ישתמש עכשיו בכוחו ובסמכויותיו להתנקם בהם או להענישם, אבל יוסף מרגיע את אחיו ומלמד אותם את המסר החשוב שהוא למד: " אתם חשבתם עלי רעה וה' חשבה לטובה" זאת אומרת שגם מה שנראה בעינינו כרגע רע יכול להתברר על ידי רצונו של הקב"ה כדבר שיביא טוב!

מעשה בחסיד שלא הפסיק את

תפילתו

פעם הלך איש יהודי בדרך ארוכה. ראה האיש שהגיע זמן התפילה אבל רק שדות היו סביב סביב. לא רצה האיש לאחר את זמן התפילה, עמד בשדה, בצידי הדרך והתפלל. כאשר הגיע לתפילת שמונה עשרה שאותה צריך להתפלל בעמידה ובלחש ואסור להפסיק ולדבר באמצעה, עבר בדרך שר גדול וחשוב של הרומאים. השר רכב על סוס ולפניו רצו עבדיו לפנות לו את הדרך. כל האנשים שבאו לקראתו היו חייבים לכבד אותו לברך אותו בברכת שלום. כולם פחדו מפניו כי ידעו היטב: אם לא יעשו כן הוא יעניש אותם!

ראה השר הרומאי את האיש היהודי עומד בשדה ומתפלל ואינו מברך אותו ואפילו לא מסתכל אליו קרא אליו השר: "שלום" אך הלה אינו עונה. כעס השר מאוד אבל בכל זאת לא הפסיק אותו וחיכה עד שיסיים את תפילתו. רק הספיק היהודי לסיים מיד צעק עליו השר: "טיפש אתה לא רואה מי העובר כאן בדרך?! איך העזת שלא לברך אותי לשלום? אילו הרגתי אותך בחרבי מי היה מציל אותך? כעת אעניש אותך בעונש קשה!"

ענה לו היהודי החסיד: "בבקשה חכה נא רק רגע! אולי אוכל להסביר לך את מעשיי ולא תכעס עליי עוד. הגד נא לי אדוני השר האם עמדת פעם לפני המלך בכבודו ובעצמו?"

ענה השר בגאווה: "בוודאי, פעמים רבות כבר עמדת לפני המלך."

בס"ד

שאל האיש החסיד: "ואם יעבור שם איש ואפילו שר אחר
בזמן שאתה עומד לפני המלך, ויאמר לך שלום, האם אתה
תחזיר לו שלום?"

ענה השר בבהלה: חס וחלילה הרי זה אסור! וכי יעלה על דעתי
לדבר עם מישהו בשעה שאני עומד לפני המלך הרי זה יעליב את
המלך!

שאל החסיד: "ומה יעשו לך אם תעשה בכל זאת כדבר הזה?"
ענה השר יהרגו אותי בחרב!

אמר לו החסיד: "הרואה אתה? אני עמדתי עכשיו בתפילה לפני
מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, איך יכולתי להפסיק ולברך
אותך לשלום?"

ענה השר: צדקת! כעת איני כועס עליך עוד". נתפייס השר, לא
העניש את החסיד ונתן לו ללכת לדרכו בשלום!

חידות לפרשה

הוראות: קפד ראשו, קפד זנבו
קפד ראשו- מוחקים את האות הראשונה של המילה
קפד זנבו- מוחקים את האות האחרונה של המילה

א) יוסף מבקש מאחיו שיאמרו ליעקב אביהם שלא יחשוש לבוא
למצריים ואף מבטיח לדאוג שהוא לא ירעב
הביטוי לתיאור זה בפרשה: "וכלכלתי אתך שם.. פן _____
אתה וביתך"
קפד זנבו:
אחד ממיני היונים _____

ב) כיצד מתאר יהודה בפני יוסף את מידת אהבתו של יעקב
אביהם לבנימין?
(בהשאלה) כרוך אחרי- \מקורב\ צמוד. "ונפשו _____ בנפשו"
קפד ראשו:
השנאה למישהו עלולה ליצור דעה שלילית מוקדמת עליו
ולגרום על ידי כך לעיוות- הדין.
"שנאה מקלקלת את ה- _____"

ג) אזור במצריים המוזכר כמקום מושבם של בני ישראל,
מירידתם למצריים בימי יעקב ועד צאתם ממצריים.
ארץ- _____ (בכתיב מלא)
קפד זנבו:
רגב מוצק, חתיכה גדולה: _____

ד) מהי המילה בפרשה הזוהי במשמעותה למילים:
תם\ נגמר- כאשר כל מצרים באו לפני יוסף להתלונן כי נגמר
להם הכסף?
"ויתם הכסף.. כי _____ כסף"
קפד זנבו:
כעס גדול. חרון - _____

ה) דלה\ העלה מים מהבאר וכדומה - _____

קפד ראשו:

מהי המילה בפרשה המתאימה למעמד שאליו הגיע יוסף

בארץ מצריים:

"וישימני ל- _____ לפרעה"

ו) מילה המתארת מלמטה\ במקום נמוך - _____

קפד ראשו:

יהודה מציע ליוסף שייקח אותו תמורת שחרור בנימין.

מהו הביטוי לתיאור זה בפרשה?

"וצתה ישב נא עבדך _____ הנער"